

Kramérny sowy
Chr. král. Blastenšké Nowiny.

Roku 1802.

Čís. 39.

W Sobotu

dne 25 Září.

Čtrnáctý roční běh.

S nejvyšším císařským královským povolením.

Podle veřejných zpráv francouzská republika Algierského Deyho předešlého nejlepšího myšlenkami přivedla. Bonapart poslal do Alžiru oficyra od své tělesné stráže s pobuřivým listem, kterýmž Deymu oznámil, že nedopustí, aby kdo od něho peněz žádal, nýbrž co číns, že svobodně činití chce; pak aby Dey za pohanění, kteréž se francouzským korábům stalo, zadoosti učinil, všecky zadržaté na svobodu propustil, a Alžirského kapitána potrestal, kterýž proti francouzskému lodnímu oficyru provinil. Bonapart mezy jiným takto Deymu psal: Mameluky pohanili francouzské praporce, a já sem se vyplazil; tímž způsobem y Alžirskému lidu vyplácním, opovážili se francouzskému praporce co nadvzdory činití. S 100,000 muži jsem pohotově. — Dey francouzského oficyra přigal s nejvyšší zdvořilostí, a oznámil gemu, že Bonaparta věčně čtíti bude, a ačkoli on gemu million na penězích přislíbil, že ale předešlé sešlým spokojen gest, což Bonapart gemu dáti za dobré uzná. Nato hned všecky zadržané na svobodu propustil, a kapitánovi, genž proti francouzskému oficyru provinil, hlavu vseknavi rozkázal. Čtěl pak Dey ještě víc hlav dáti, ale francouzský konšel tau gedinau zawděk přigal.

Q q

Gal

Gat nowějššij Francauzské nowiny oznamuji, Algírský Dey, když mu Francauzský oficer od Bonaparta list odwedl, tato slova promluwil: „Gat bychom opowázliwj byli, kdybychom se chtěli zpřotiwiti tomu, kterýž meč Pázně nad nassij hlawau drží!“ — Brom zagatých Francauzů Algírský Dey také wšsecky Wlastké otroky na swobodu propustil.

Z Francauz. Gat se wúbec w Paříži rozprávaj, Brál Setrurský, genž se nyní do Barcellohy k slawným oddawům Prynců Španyelského a Neapolského s swau Panj manželkau plawj, wje se do své Tuskańské země nenačwrátj, nybrž podle též powěsti obdrží ostrów Sycylii, a w městě Palermu své sydlo míti bude; naproti tomu Španyelský dědičný Prync, Prync z Asturye, má obdržeti Setrurské králowstwj, a pak ho swému Panu bratru postaupiti, když sám na Španyelskau králowstwu stolicj dosedne.

Podle zprawy z Španyelského králowstwj, ku koncy minulého měsíce srpna w Kompostelli bylo držáno církewnj mzdlenj, ku kterémuž takowé množstwj lidu se sešlo, že w chrámě sw. Jakuba 24000, 99,300 osob k přijímání wselebné Swátosti oltární přistoupilo. Mězy jinými toliko Portugallci asy 5000 na paut do Kompostelly přišlo.

Ostrów Elba, genž nyní k Francauzské republice přitwělen gest, gakožto rožný kraj aneb departament Francauzských zemj se počítá.

Ža příčinau Austrij Pařížská pollice zwláštnej nařízení vydala. Tržnj Kommissar pokážde musy wyšetřiti, zdaž

liž Austrije zdrowé gsau; zkažené hned se do wody aneb na mrchowistě wyhodj. Které do Paříže na trh přigdau, a neprodagili se w 5 dnech, nesmějí se wje prodawati, a wšsecky do vody se wházegj. Ostatně prodawanj gich od 21 dubna až do 17 září w Paříži docela zapowědjno g.st.

Poněwadž Wlastká Literatura welmi mnoho své předešlé vsslechtlosti ztratila, tak nyní towaryšstwo věcných mužů w Medyolánu vmjnilo sobě, že neylepššij, aneb gat gwenug me klasické knihy, w Wlastém gazyku sepsané, znouu na swětlo a za lacynějššij penjz wydawati bude. (Snad tímto chwalebným příkladem Wlachů probuzenj věcnj Slowacy, Slezacy, Morawané a Čechowé také gíž gednau na nassij ně; kdejššij vsslechtilau Literaturu zpomenau, a gj s wětššij horkowostí a aučinliwějššim wynasnaženim, než se potud za dvě stě let stáwalo, pomáhati budau.)

Generál Rasne, Francauzské republiky wyslanec w dwora Portugalského, kterýžto bez důkladné přjcinj z Lizabony odgel, z rozkazu prwnjho konssela w Orleanu gat a do wěznj wsazen gest. Měť swobodu, tak gako wšsečnj cyzj wyslanec w Lizaboně magj, že sobě wšsligatě wěcy, gichž pro swou dům potřebujj, swobodně přiwážeti mohau. Pro Generála Rasne gíž tři kupeckj korábowé připlaui, a když čwrtý připlaul, meytň auřednjcy prohlz dali geg, a že na něm kupecké zboží naležti, obyčejného cla požadali. Na to se wyslanec rozhněwal a hned odgel.

Podle Monytera, neb rádnyh nowin, měššan Měššan, Francauzský hwěz

zdať,

zdar, dne 28. srpna večer w 9 hodin na obloze spatřil kométu, (kteraužto také P. Doktor Olbers w Bremeně dne 2. září znamenal.) Tato ocasatá hvězda má úspěšný běh, a k půlnoční straně se táhne.

3 Konstantinopole 12 srpna. Angličtí wogři nyní docela z Egypta vstoupili, a Turci gíjí, že Angličané velmi mnoho práhu a giných wálečných potřeb Egyptským Begům za stromy peněz odprodali. Tito Begové posawad w horním Egyptě velmi zmužile proti Turkům bojují, a od Tureckého wogřka, gesto proti nim stogí, mnoho lidu, zvláště Azyatů, k nim přitáhá. — Svobodné plavení po černém moři obzvláště pro Francouze významné gesto, začej Francouzská republika rozkyním gesto, že Turecké země w své celosti ostanou. Gak mile se tu zprázwa o svobodném plavení roznesla, hned zdejší Francouzští kupci posly do Smyrny, Chesalonyc a giných kupeckých měst poslali. — Takéli předce porownání mezy Tureckým dworem a Pasmanem Čogli prostředkowním gístého dwora se stane, posawad nic gístého se newí.

3 Stuttgartu 12 září. W třetím zasednutí říšských Panů deputowaných w Řezně wěřším počtem hlasů bylo zawřeno, aby od Francouzské republiky a Ruského dwora přednesené nawržení strany náhrad, spolu s nawřezným rozdelením fragin a powyššením tří říšských Knížat k kurfiřtskému důstojenství řádně se přitáhlo. K přitáhnutí toho giž w druhém zasednutí své hlasy dali dworové Brandeburský, Baworský, Wirtemberský a Hesenskaselský, a nyní

w třetím zasednutí Knížecí Saský, a říšský Arcybiskup (neb Mohučský Knížecí) — Dáchowoj z wyzdwižených prelatur a klášterů své slusné wyžewení msti budan.

3 Livorna 27 srpna. Dnes do našeho přístavu připlaula Španýlská wálečná loď, nazwaná Králowna Ludowika, osazená 120ti kusy, a giné dvě Španýlské fregaty, kteréžto z Kartageny 11 dní plouly, a přicházejí pro Šetrurského Krále a jeho Paní manželku, kteréžto slavné osoby do Kartageny se poplawí. — Z wst gístého Kapitána, genž sem z Tunyzu připlaul, obdrželi sme tuto zpráwu: Alžy wogřský Tunyzského Deyho a Konstantynského Deyho strašlivá bitwa swedena byla; 10,000 mužů s obau stran zůstalo na bogistí, a 13,000 mužů bylo poraněno. Gakáby přičina byla této wálky, posawad se newí. Tyž Kapitán gest toto wyprawuge: Z Amerýkanstých lodí, genž Trypolstý přístav obkličily, dva tisíce mužů na peronau zemi wyštaupilo, a chtěli sobě čerstwé potravu nashromáždi. Mimo nadání ale ozbrojení Trypolští wdeřili na ně, a porazysse ge na hlavu, 400 mužů zagali.

3 Livorna 3 září. Deytra sem přigede Šetrurský Král a Králowna, a poplawí se do Kartageny. Wálečná loď, Králowna Ludowika nazwaná, na kterauž tato slavná wrchnost wstoupí, gest neykrásnější, gakež sme potud newiděli. Gest na ni 1000 branného lidu. Stawení a ozbrojení této lodí stálo půl zho millionu welkých tolarů. Králowská familie má na ni pro sebe

6 pokogů, wsecky damasskem poražené a drahými kobercy postřené. Pokog Wiceadmiráluw gest cedrowým dřewm wykládaný.

3 Presspurku 17 zářj. Podlé nejwysššho rozkazu w celém Uherstém králowstwj popisugj se farnj přjgmowé. W nassj Presspursté stolicy koná se tato práce tak spěšně, že giž co neydřjw wysššmu auřadu se předložj. Glawnj rubryky této sašy gsau: a) Gaké stálaj chránj ktera fara má, gak gsau vzdálení, a gak mnoho dussj wesměs při každé saře se počítá. b) Gaké přjgmy má farár z farnjch statků, gak z polj, winic, luk a t. d. aneb z wrchnostenského dobrodinj. c) Gak mnoho má přjgmu na hotowých penězch. d) Gaké fundacy ktery chrám má, a e) gak mnoho kterému faráci z zádušj každoročně pro congrua se přidává.

3 Semelina 7 zářj. W celé nassj kragině gest takowé sucho, že wsecky pastwy wyhynuly, studnice wětšim dílem wyschly, a řeky ku podíwu opádlj. — Zpráwy z Tureckých kragin posawad gístj, že se Pasman s Tureckým dworem smířil, a zawázal se (prý,) že dwe wsecky škody nahraditi, kteréz kde wogzsko geho bez wědomosti geho učinilo. Některé pokradené zbožj giž poslal do Orsowj, a několik wůdců swého wogzsta, genž to zbožj pokradli, také giž wštrtiti dal. Gak se zdá, Bělehradstj jeničari Pasmana budau mirti nepřjtele, kteréz bezpochyby wsecko wynaložj, aby Bělehrad zase kruce Tureckého dwora wybogowal.

W Praze 24 zářj. Dne 16 toho w městěcku Cerowicých, w Beraunském

kragi, wysšel oheň, který w několik hodinách 15 domů stráwil. Wětšimu neschšťj přjtrž učinili okolnj obywatelé Žebráčtj a Hořowicetj, kteréz hned těmto neschšťným ku pomocy přišli; obzwláštne ale dobrý pořádek hasseni geho Excellency Pana Hraběte z Wrbnj, a aučinitwošt důstogneho mladého Pana Hraběte Krogenya z Wrbnj mnoho prospěly.

N á w ě š t j

od král. městského hejtmanskwj.

Ferdynand Gahm, bezpochyby w Praze rozený, genž přj cys. kr. wylanstwj u kr. Neapolského dwora w službě byl, wronutjm korábu z swěta sešfel. Geho dědicům aneb přjbužným tímto se známo činj, aby se o gístj zpráwu širany tohoto neschšťného w zdejššho auřadu ohlásyli.

Nalezená psací tabulka s něco penězy a meyntnj cedulkau sem odwedena gest. Kdož swého wlastenstwj řádně dokázati může, nechť se tu ohlásy.

Dne 12 t. přišel k ztracenj bryliantowý prsten, z gediného welikého w zlatě sasowaného bryliantu pozůstáwagjcy, a gíný zlatý prsten. Poctiwěmu nálezcy dáwá se nálezstj, aby ty přsteny podlé dobré odplaty buď k tomu auřadu, aneb na saře P. M. Sněžné, aneb w domě Arnosta Hraběte Pachty na wodickowě pliey w třic. 525. odwedl. W Praze, dne 16 zářj 1802.

Jan Fr. Glaser, kr. pol. wrchnj komu. Praze